

КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО ТА КРИМІНОЛОГІЯ

Наталія ЯРМИШ

професор кафедри кримінального права
Національної академії прокуратури України,
доктор юридичних наук, професор

УДК 343.22

ВИЗНАЧЕННЯ СУБ'ЄКТА ПРИВЛАСНЕННЯ ЧИ РОЗКРАДАННЯ ЧУЖОГО МАЙНА

Стаття 191 Кримінального кодексу України (КК України) «Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем» складна за конструкцією. Зміст ознак у диспозиції не визначений, примітки, в якій би надавалося тлумачення використаних законодавцем термінів, немає. Відсутня і єдність думок науковців щодо їх розуміння. Постанови Пленуму Верховного Суду України (ПВСУ) чітких роз'яснень зазначених понять також не містять. Тому застосування цієї статті на практиці викликає розбіжності у кваліфікації аналогічних діянь, що неприпустимо.

Аналізу ст. 191 чинного КК України та подібної до неї ст. 84 КК України 1961 року присвячено велику кількість наукових праць. У різний час цій проблемі приділили увагу такі фахівці з кримінального права, як: О.В. Белокуров, В.А. Владимиров, Б.В. Волженкін, О.С. Демко, Л.В. Дорош, О.О. Дудоров, В.П. Ємельянов, Д.В. Каменський, М.Й. Коржанський Л.М. Кривоченко, Г.А. Кригер, В.В. Кузнецов, Ю.І. Ляпунов, П.С. Матишевський, М.І. Мельник, В.О. Навроцький, М.І. Панов, А.О. Пінаєв, А.І. Санталов, С. Тарарухін, Е.С. Тенчов, М.І. Хавронюк та багато інших.

Значні труднощі при кваліфікації суспільно небезпечних діянь відповідно до ст. 191 КК України пов'язані з розумінням ознак її суб'єкта. Питання виникають з приводу відмежування особи, у віданні якої перебуває майно, від особи, якій майно ввірено; не тотожні думки дослідників стосовно того, чим саме відрізняється остання особа від такої, яка має лише доступ до майна; відсутня єдність поглядів щодо необхідності документального оформлення відповідних повноважень; розбіжність думок спостерігається і під час кримінально-правової оцінки привласнення та розтрати чужого майна особою, яка не пов'язана з потерпілим трудовими відносинами.

Отже, метою статті є прагнення уточнити ознаки суб'єкта ст. 191 КК України, розставити важливі акценти у визначеннях, які пропонують інші дослідники, для того, щоб максимально сприяти розумінню спірних ознак статті практичними працівниками і таким чином оптимізувати її застосування.

Злочин, передбачений у ст. 191 КК України, належить до корисливих злочинів проти власності, а конкретно до таких, що у теорії кримінального права мають назву «корисливі злочини проти

власності, пов'язані із вилученням чужого майна та його обертанням на свою користь або користь інших осіб». До набрання чинності КК України 2001 року такі злочини мали назву «розкрадання». Нині цей термін у кримінальному законодавстві відсутній, хоча в науці він залишився. Для зручності слово «розкрадання» автором також буде використовуватися надалі.

Особливість розкрадання, передбаченого у ст. 191 КК України, полягає насамперед у тому, що суб'єкт цього злочину є спеціальним. Частина першу ст. 191 КК України сформульовано як «*привласнення чи розтрата чужого майна, яке було ввірено особі чи перебувало в її віданні*». Як бачимо, ознаки суб'єкта у диспозиції прямо не вказані. Визначити їх можна з огляду на формулювання предмета злочину. Звернімо увагу на таку обставину: у тексті не йдеться про те, що відповідні дії скоює саме та особа, якій майно ввірено (чи особа, у віданні якої перебуває майно). Втім, зрозуміло, що йдеться про привласнення або розтрата майна саме тією особою, якій майно ввірено чи у віданні якої воно перебуває. Розгорнуте визначення такого суб'єкта в законі відсутнє, воно розглядається наукою кримінального права.

Перше, що привертає увагу при ознайомленні з текстом ч. 1 ст. 191 КК України, – це те, що її суб'єкт визначений у двох варіантах. Відповідно до диспозиції зазначеної статті ним може бути, по-перше, особа, якій майно ввірено, по-друге, особа, у віданні якої перебувало майно. Вбачається, що починати аналіз суб'єкта логічно з виявлення відмінності між цими особами. На жаль, сучасні вчені-криміналісти не зосереджуються на потребі з'ясування вказаного питання. Щоб переконатися в цьому, достатньо переглянути коментарі до чинного КК України. Аналіз розмежування суб'єктів за ознаками «ввірено» та «у віданні» в них відсутній. Не вдається відшукати таку інформацію і в інших сучасних джерелах. Характеризуючи ознаки ч. 1 ст. 191 КК України, дослідники або не розмежовують її суб'єктів, маючи на увазі одразу обох, або розглядають інші питання стосовно лише особи, якій майно ввіре-

но. Складається враження, що науковці вважають ці два поняття синонімами. Проте наявність між ними розділового сполучника «чи» свідчить про інше.

Однак у роботах, присвячених аналізу відповідної статті кримінальних кодексів радянських часів, окремі автори висловлюють з цього приводу свої міркування. Проблемі, яка розглядається, буквально кілька рядків присвятив Г.А. Кригер: «... розтрата може мати місце, коли соціалістичне майно не було безпосередньо ввірено винному, а перебувало лише в його віданні. Такі випадки трапляються, коли винний є службовою особою, яка має право розпоряджатися соціалістичним майном через інших осіб, зобов'язаних на підставі цієї службової особи передати соціалістичне майно» [1, 175]. Стисло, але також переконливо висловлюється з цього приводу й П.С. Матишевський: «Поняття «ввірене майно» передбачає здійснення правомочності при фактичному пануванні над речами. Коли ж йдеться про особу, у віданні якої перебуває майно, передбачається, що це – службова особа, яка здійснює правомочності стосовно майна, фактично ввіреного іншим, підлеглим їй по службі особам» [2, 79].

Підсумовуючи викладене, можна стверджувати: особа, якій майно ввірено, характеризується тим, що майно перебуває безпосередньо при ній, і її наділено правом особисто передавати його іншим людям. Якщо ж йдеться про особу, в віданні якої перебуває майно, то мається на увазі особа, яка безпосередньо з майном не «контактує», але має можливість впливати на його «рух» у певному напрямку через інших осіб.

Такого висновку доходимо й унаслідок етимологічного аналізу слова «відання», яке походить від поняття «відати», тобто «знати» про щось. Це тлумачення дає можливість зрозуміти: слова «у віданні якої перебуває майно» означають, що відповідна особа лише знає, «відає» про певне майно, якого безпосередньо поряд із нею немає. З огляду ж на зміст ст. 191 КК України варто зауважити, що особа не просто «знає» про майно, а й має стосовно нього певні

повноваження – «відання» характеризує можливість суб'єкта розпоряджатися майном саме «на відстані», шляхом вказівок, даних іншим людям. Якщо погодитися з такими міркуваннями, то, безперечно, логічним є висновок, що особою, у віданні якої перебуває майно, може бути лише *службова* особа, оскільки правомірна можливість переміщати майно, впливаючи на інших людей, характеризує її саме як наділену організаційно-розпорядчими або адміністративно-господарськими функціями.

Отже, «особа, у віданні якої перебуває майно», як особа службова, не може бути суб'єктом ч. 1 ст. 191 КК України, оскільки про неї йдеться насамперед у ч. 2 цієї статті. Тому вказівку на майно, яке «перебувало у віданні» особи, вважаємо за доцільне вилучити з диспозиції ч. 1 ст. 191 КК України. З урахуванням того, що особа, у віданні якої перебуває майно, може бути лише *службовою*, розглядаючи питання, пов'язані із ч. 1 ст. 191 КК України, згадуватимемо лише про одного суб'єкта – особу, якій майно ввірено. Проаналізуємо його.

Статтю 84, аналогічну ст. 191 чинного КК України, містив і КК України 1961 року, проте у главі «Злочини проти соціалістичної та суспільної власності». Єдності думок стосовно тлумачення суб'єкта ч. 1 цієї статті не було й на той час. У постановах Пленуму Верховного Суду республіки, що стосувалися злочинів проти власності (зокрема, й у конкретних сферах виробництва), йшлося про «*правомочності*» особи щодо ввіреного майна, наприклад: «... розкрадання державного чи колективного майна, вчиненого особою, яка одержала майно за документом (експедитором, шофером, іздовим та ін.), на підставі якого ця особа наділена щодо довіреного їй майна певною правомочністю, слід кваліфікувати як привласнення чи розтрату ...» [3, 99].

Однак вирішальне значення терміну «*правомочність*» надавалося не завжди. В науковій літературі ознаки особи, якій майно ввірено, найчастіше окреслювалися шляхом наведення прикладів без формулювання загального правила. До того ж ці приклади іноді були суперечливі. Так,

М.С. Коржанський стверджує, що суб'єкт, якому ввірено майно, «наділений певними повноваженнями з розпорядження ним, управління, доставки, зберігання (має продати, передати, *використати з певною метою чи для певної роботи* тощо)» (курсив мій. – Н.Я.). М.Й. Коржанський наголошує на тому, що саме ознакою суб'єкта зазначений злочин відрізняється від інших розкрадань, зокрема крадіжки, «під час яких винний або зовсім не має стосунку до майна, або має до нього доступ за характером роботи, чи йому доручено лише охорону майна, чи воно передано йому в процесі виробництва» [4, 116]. Зауважимо, що в роз'ясненнях цього вченого деякі приклади, за допомогою яких він демонструє наявність суб'єкта привласнення (розтрати) або крадіжки, за змістом однакові. З одного боку, особою, якій майно ввірено, визнається така, що «*використовує майно для певної роботи*», з другого – особа, якій майно «*передано в процесі виробництва*», позиціонується як суб'єкт крадіжки. Вочевидь ідеться про одне й те саме – про використання майна як інструмента чи матеріалу у виробничому процесі. До такого майна особа лише має доступ (як і сторож, який майно охороняє), тому у разі таємного заволодіння ним підлягає кримінальній відповідальності за крадіжку.

Тлумачення за допомогою конкретних прикладів, а не загального правила, поширене і в працях, автори яких розглядають ознаки суб'єкта ч. 1 ст. 191 чинного КК України.

Відомо, що оперування лише прикладами – не дуже надійний шлях вирішення будь-якої проблеми. Але цей недолік має місце й у відповідному тлумаченні, наведеному в Постанові Пленуму Верховного Суду України від 6 листопада 2009 року, яке нерідко беруть за взірець дослідники у своїх працях. У п. 23 йдеться: «Предметом привласнення та розтрати є лише те чуже майно, яке було ввірено винній особі чи перебувало в її законному віданні, тобто таке майно, що знаходилося в неї на законних підставах і стосовно якого вона здійснювала повноваження щодо розпорядження, управління, доставки, використання або

зберігання тощо». Як саме розуміти слово «тощо», тобто випадки, що не ввійшли до цього переліку, – вирішувати кожному на власний розсуд. Слово «правомочності» у Постанові відсутнє. Крім того, наведені у ній приклади є неоднорідними, такими, що, на нашу думку, не дають змоги узагальнити їх та сформулювати правило, якому всі вони були б підпорядковані.

Зазначимо, що «розпорядження» та «управління» майном – це характеристики, які не поширюються на суб'єкта ч. 1 ст. 191 КК України, а визначають статус службової особи. А така особа відповідає за ч. 2 ст. 191 (або частинами 3–5) Кодексу. До того ж у п. 23 Постанови як суб'єкт ч. 1 ст. 191 КК України зазначено й особу, яка здійснювала повноваження щодо «використання» майна. Втім, у науці кримінального права усталеною є думка, що тоді, коли майно надано робітнику для його використання у процесі праці, така людина лише має до майна доступ під час роботи, і в разі таємного заволодіння ним відповідає за крадіжку (ст. 185 КК України), а не за привласнення майна (ч. 1 ст. 191 КК України).

На жаль, Постанова ПВСУ, про яку йдеться, має й інші недоліки, на які дослідники звертали увагу ще коли цей документ був на стадії проекту. Стосовно роз'яснень про ознаки ст. 191 КК України у цьому проекті, який обговорювався науковою спільнотою, О.О. Дудоров слушно зауважив, що вони є «відверто поверховими, а тому їх користь для правозастосовних органів викликає сумнів» [5, 943]. Фактично ситуація не змінилася й після опрацювання постанови – рекомендації є нечіткими, загального правила щодо «розпізнання» суб'єкта ч. 1 ст. 191 КК України не містять.

Зрозумілою, а відтак, корисною для практики є думка, висловлена ще за радянських часів відомими науковцями В.А. Владимировим та Ю.І. Ляпуновим. На жаль, вона не одержала належного підтримання, хоча, як вже зазначалося, була певною мірою відображена у постановах пленумів Верховного Суду того часу. Ці дослідники концентрують увагу саме на тому, що «... винний ... наділений стосовно майна певними

правомочностями» [6, 135]. Особою, якій майно ввірено, доцільно вважати таку, яка з приводу майна може вступати в правовідносини, тобто у відносини з людьми. Правомочності можуть визначатися професією (продавець на постійній основі), спеціальним одноразовим дорученням, договірними відносинами (комерційний посередник) тощо. Наприклад, касир видає людям гроші, комірник – майно, експедитор – супроводжує майно і передає його певним особам.

Інші дослідники слово «правомочність» у відповідному контексті якщо й згадують, то найчастіше без пояснень і належного акцентування. Воно, так би мовити, губиться серед конкретних прикладів. Мабуть, вважається, що юристу все й так зрозуміло, але практика свідчить, що не завжди.

Варто наголосити: наявність правомочностей означає, що особа, яка одержала певне майно, уповноважена стосовно нього в подальшому вступати в контакт з іншими людьми. Розуміння цього надає можливість досить легко визначити, чи особі ввірено майно, чи вона лише має до нього доступ. Якщо особа повинна продати, видати, іншим чином передати майно другій особі, вступити з нею хоча б у конклюдентний контакт, тобто в правовідносини, – майно їй ввірено. У разі вчинення стосовно майна відповідних неправомірних дій така особа є суб'єктом ст. 191 КК України.

Якщо ж правовідносини, контакти з іншими людьми з приводу майна не передбачаються, воно особі не ввірено. Таке ставлення до майна має місце, коли воно використовується як засіб виробництва або матеріал для нього, коли майно є обладнанням, що монтується, сировиною, яка переробляється, паливом, яке витрачається. Таємне заволодіння таким майном є крадіжкою, тому що особа лише має до майна доступ у зв'язку з роботою, а вступати з приводу нього у відносини з людьми їй не доручено.

Стосовно обов'язку «зберігання» майна, що характеризує особу як суб'єкта ч. 1 ст. 191 КК України (згідно з роз'ясненнями постанови ПВСУ, що наводились вище), необхідно більш конкретно визначити

зміст цього слова. Якщо зберігання майна розглядати як обов'язок сторожа, то він не є суб'єктом ст. 191 КК України, оскільки правовідносини стосовно охоронюваного майна не передбачаються. Таку функцію слушно називають технічною [7, 65]. Якщо ж особа відповідає за збереження майна від псування, знищення, розкрадання (наприклад, на елеваторі), щоб колись передати його іншим людям для використання за призначенням, така особа має обов'язок вступати стосовно майна у правовідносини, а отже, є такою, якій майно ввірено, тобто суб'єктом ч. 1 ст. 191 КК України.

Відповідні правомочності (наявність яких є показником того, що майно особі ввірено) найчастіше оформлюються документально (наказ, договір, квитанція, накладна тощо). На жаль, можна констатувати, що практично усі сучасні дослідники не обговорюють цей момент, а однозначно стверджують, що документальна форма відповідних повноважень є обов'язковою. Іноді дослідники [8, 408] порушують це питання побіжно, лише для того, щоб підкреслити непохитність поглядів про те, що документальне оформлення відповідних повноважень є обов'язковим, а наділення ними особи «під чесне слово» не дає підстав для визнання її такою, якій майно ввірено. Ця позиція простежується з часів чинності КК УРСР 1961 року та кримінальних кодексів інших союзних республік.

Однак заслугове на увагу думка, що ставити питання про кримінальну відповідальність у залежність від дотримання документальної форми навряд чи правильно. Саме так розмірковував Ю.І. Ляпунов, підтримуючи при цьому позицію, висловлену А. Андреевою і Б. Волженкіним [6, 129]. Якщо погодитись, що головним є зміст реальних відносин, а не їх документальне оформлення, то ч. 1 ст. 191 КК України можна застосовувати й у тому разі, коли відповідними правомочностями особа володіє фактично, навіть без належного оформлення. Протилежну, поширену, точку зору поділяти не вбачаємо за можливе, оскільки відстоюємо позицію, що завданням КК України є правове забез-

печення охорони від злочинних посягань саме людських інтересів, а не форми їх існування. Якщо не вважати особою, якій ввірено майно, таку, що наділена відповідними правомочностями без документального оформлення, то у разі таємного привласнення чи розтрати нею чужого майна її дії потрібно було б кваліфікувати як крадіжку. Проте очевидно, що ця кваліфікація не відображатиме справжній рівень суспільної небезпеки заволодіння майном у такий спосіб. Адже людина не просто таємно заволоділа чужим майном, а безсоромно використала свій статус особи, якій виявили довіру, наділили правомочностями щодо майна. Вважаємо, такий стан справ має місце і без формального посвідчення довіри до людини, тому вона мусить бути визнана особою, якій майно ввірено, та нести кримінальну відповідальність не за крадіжку, а за привласнення чи розтрату чужого майна, тобто за ст. 191 КК України.

При тому, що практично всі дослідники вважають документальне оформлення правомочностей обов'язковим, певна частина науковців не заперечує, що ст. 191 КК України може бути застосована і у сфері приватних відносин, а не лише в зв'язку з роботою. Щоправда, цю тематику детально не розглядають, а іноді лише позначають, обмежуючись однією фразою: «... суб'єктом привласнення та розтрати може бути як приватна, так і службова особа...» [9, 219].

Проблему, що розглядається, окреслюють і наступним чином: «... правомочність може виникати не лише в осіб, які перебувають у трудових відносинах з підприємством, установою чи організацією ... Такою правомочністю можуть наділятися і будь-які інші (приватні) особи, яким власник майна відповідно до закону передає певні повноваження щодо розпорядження, управління, доставки чи зберігання майна. Така правомочність у особи може виникнути на підставі цивільно-правових угод підядру, найму, оренди, комісії, прокату, перевезення, зберігання» [10, 443]. Хоча в наведеній тезі про документальне оформлення не йдеться, імовірніше, мається на увазі саме воно (про це непрямо

свідчать слова «відповідно до закону»).

Проте зрозуміло, що в приватних взаємовідносинах їх документальне оформлення не є правилом. Якщо враховувати вимогу про наявність відповідного документа, пересічні громадяни будуть захищеними. Навряд чи людина, яка, наприклад, дала сусіду гроші з проханням купити ліки, братиме з нього розписку.

На нашу думку, наявність чи відсутність документа, що свідчить про те, що особа наділена відповідними правомочностями стосовно майна, є питанням не кваліфікації, а наявності доказів. А вони зовсім не обов'язково мають бути письмовими. Вважаємо, що справедливість і гуманізм (прояви яких стосуються не лише злочинця, а й інших людей, мабуть, усього суспільства) потребують визнання того, що суб'єктом, якому майно ввірено, може бути й особа, яка фактично наділена відповідними повноваженнями щодо чужого майна. А як саме їх буде доведено – це проблема криміналістики та кримінального процесу, а не кримінального права.

На жаль, є достатні підстави стверджувати, що на практиці ч. 1 ст. 191 КК України застосовують переважно щодо працівників певних установ, підприємств, організацій, а не до приватних осіб. Причину цього вбачаємо в інерції, пов'язаній з певними кримінально-правовими «звичками», які випливають із традицій наступності кримінального закону. Пригадаємо, що КК України 1961 року містив дві глави Особливої частини про злочини проти власності: «Злочини проти державної та колективної власності» (Глава II) та «Злочини проти індивідуальної власності громадян» (Глава V). У Главі V, присвяченій злочинам проти індивідуальної власності громадян, не було статті, яка передбачала б відповідальність за привласнення, розтрату приватного майна громадян чи заволодіння ним шляхом використання службового становища. Наукова спільнота

(принаймні її найбільш прогресивна, активна частина) наполегливо висловлювала невдоволення і навіть обурення з приводу такого несправедливого ставлення до інтересів пересічних громадян.

Тим більше, що поширеними за тих часів були ситуації, коли мешканці сіл збирали гроші та просили «отоварити» їх людину, яка їхала до міста, а ця людина не виправдовувала довіри та витратила гроші на власні потреби. Під час дії КК України 1961 року подібні випадки могли розглядатися лише у межах цивільних справ.

У Кримінальному кодексі України 2001 року таку несправедливість, здавалося б, усунуто внаслідок об'єднання двох видів власності у Розділі VI Особливої частини КК України «Злочини проти власності». Незважаючи на це, ст. 191 КК України про привласнення та розтрату чужого майна (при тому, що його належність не конкретизується, а отже, не обмежується), як і раніше, найчастіше застосовують тільки щодо трудових відносин. А це суперечить закону.

З огляду на викладене доходимо наступних висновків.

Суб'єктом ч. 1 ст. 191 КК України може бути лише особа, якій майно ввірено, оскільки особа, у віданні якої перебуває майно, – це службова особа. Особа, якій майно саме ввірено (на відміну від тієї, яка лише має до майна доступ), наділена щодо нього певними правомочностями, тобто зобов'язана контактувати з приводу майна з іншими людьми (передавати його). Такі повноваження не обов'язково мають бути оформлені документально. Наявність відповідного документа – це питання доказів, а не кваліфікації. До того ж радимо практичним працівникам звернути увагу на відсутність перешкод для того, щоб за ч. 1 (або частинами, що містять кваліфікуючі ознаки) ст. 191 КК України кваліфікувати відповідні дії приватних осіб, яким майно було ввірено такими самими приватними особами.

Список використаних джерел:

1. Кригер Г.А. Квалификация хищений социалистического имущества / Г.А. Кригер. – [2-е изд., испр. и доп.]. – М.: Юридическая литература, 1974. – 336 с.
2. Матышевский П.С. Преступления против собственности и смежные с ними преступления / П.С. Матышевский. – К.: Юринком, 1996. – 240 с.
3. Про практику застосування судами України законодавства у справах про розкрадання державного та колективного майна: постанова Пленуму Верховного Суду України від 26 вересня 1981 року № 7 // Постанова Пленуму Верховного Суду України (1963–2000): офіц. вид.: у 2 т. / за заг. ред. В.Ф. Бойка. – К.: А.С.К., 2000. – Т. 2. – 424 с. – С. 98–103. – (Серія «Бібліотека судді»).
4. Коржанський М.Й. Кваліфікація злочинів проти особи і власності / М.Й. Коржанський. – К.: Юрінком, 1996. – 144 с.
5. Дудоров О.О. Пропозиції до проекту Постанови Пленуму Верховного Суду України «Про судову практику у справах про злочини проти власності» / О.О. Дудоров // Вибрані праці з кримінального права. – Луганськ: РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2010. – 952 с. – С. 937–945.
6. Владимиров В.А. Ответственность за корыстные посяательства на социалистическую собственность / В.А. Владимиров, Ю.И. Ляпунов. – М.: Юридическая литература, 1986. – 224 с.
7. Смелянов В.П. Кваліфікація злочинів проти власності: навч. посіб. / В.П. Смелянов. – Х.: Рубікон, 1996. – 112 с.
8. Кримінальне право (Особлива частина): підруч. / за ред. О.О. Дудорова, Є.О. Письменського. – Луганськ: Елтон-2, 2012. – Т. 1. – 780 с.
9. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар: у 2 т. / за заг. ред. В.Я. Тація та ін. – 2013. – 1040 с.
10. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України. / за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. – [3-ге вид., перероб. та доп.]. – К.: Атіка, 2003. – 1056 с.

Наталія ЯРМИШ

ВИЗНАЧЕННЯ СУБ'ЄКТА ПРИВЛАСНЕННЯ ЧИ РОЗКРАДАННЯ ЧУЖОГО МАЙНА

У статті досліджуються спірні питання щодо розуміння ознак суб'єкта ч. 1 ст. 191 КК України. Наводяться аргументи на користь того, що ним може бути лише особа, якій майно ввірено, зокрема і не пов'язана з власником трудовими відносинами, незалежно від того, чи оформлені документально фактичні правомочності. Уточнюється зміст поняття «ввірено».

Ключові слова: спеціальний суб'єкт; приватна особа; «майно, яке ввірено»; «майно, яке перебуває у віданні»; документальне оформлення.

Наталія ЯРМЫШ

ОПРЕДЕЛЕНИЕ СУБЪЕКТА ПРИСВОЕНИЯ ИЛИ РАСХИЩЕНИЯ ЧУЖОГО ИМУЩЕСТВА

В статье исследуются спорные вопросы, касающиеся понимания признаков субъекта ч. 1 ст. 191 УК Украины. Приводятся аргументы в пользу того, что им может быть только лицо, которому имущество вверено, в том числе и не связанное с собственником трудовыми отношениями, независимо от того, оформлены ли документально фактические правомочия. Уточняется содержание понятия «вверено».

Ключевые слова: специальный субъект; частное лицо; «вверенное имущество»; «имущество, находящееся в ведении»; документальное оформление.

Natalia YARMYSH

SPECIFICATION OF THE ENTITY OF MISAPPROPRIATION OR EMBEZZLEMENT OF SOMEBODY ELSE'S PROPERTY

The article examines the definition of the term «person who committed misappropriation or embezzlement of somebody else's property» according to the paragraph 1 of Article 191 of Criminal Code of Ukraine. The content on the term «entrusted» is also defined.

Keywords: specific perpetrator; individual; «property entrusted»; «in charge of property»; documenting.

